

JustNow – lenta vremena ljudskih prava

Autor: Kerim Somun

TEMA

Pregled važnih događaja vezanih uz ljudska prava prema sljedećim temama: važne knjige i literatura, zakonodavstvo, junaci, mehanizmi zaštite, prava žena, prava djece, organizacije za zaštitu ljudskih prava, povijest ljudskih prava, sukobi i ratovi, zločini protiv čovječnosti.

KONTEKST

Nakon postavljanja osnovnog kronološkog okvira, učenik/sudionik može pratiti događaje vezane uz razvoj ljudskih prava, stvarajući okruženje pogodno za daljnje istraživanje odabrane teme. Ovaj plan različitih aktivnosti osmišljen je kao uvod u temu ljudskih prava, a može se upotrijebiti i kada se učenici/sudionici prvi put susreću s navedenom temom. Preporučeno trajanje sata je najmanje 45 minuta, no sve je prepušteno autonomiji nastavnika-ce/edukatora-ice.

CILJ

Pomoću kronološkoga okvira učenici/sudionici na različite načine prikazuju redoslijed, trajanje i činjenice o događajima, pojavama i procesima vezanim uz razvoj ljudskih prava i demokracije.

MATERIJAL I OPREMA

„JustNow – lenta vremena ljudskih prava“, *flipchart* ili plakati za pisanje, računalo, projektor, pametni telefoni, magneti za ploču.

Pregled aktivnosti (proces)

Trajanje: 45 minuta

Svrha je uvodnoga dijela nastavnoga sata utvrditi razinu znanja o ljudskim pravima kojom učenici raspolažu. Preporučujemo postavljanje sljedećih pitanja:

- Što su ljudska prava?
- Koja osnovna načela vežemo uz pojam ljudskih prava?
- Zašto su ljudska prava toliko važna?
- Što se podrazumijeva pod ljudskim pravima?
- Koja su temeljna ljudska prava?

- Tko je usvojio „Opću deklaraciju o ljudskim pravima“?
- Koji su članci „Opće deklaracije o ljudskim pravima“?
- Koja je svrha „Opće deklaracije o ljudskim pravima“?

Dopustite svim učenicima/sudionicima da ponude odgovore i potičite ih da slobodno razgovaraju i razmjenjuju mišljenja o temi i odgovorima. Zapišite njihove misli/odgovore na flipchart papir ili plakat.

Uvodni dio završava dvama ključnim pitanjima:

- Zašto mislite da dolazi do povreda ljudskih prava?
- Zašto je važno štititi ljudska prava?

„JustNow – lenta vremena ljudskih prava“ materijal je u obliku kartica koji se nalazi na mrežnoj stranici ili u tiskanom obliku. Svaka je kartica označena kategorijom/brojem, vremenskom odrednicom (godina ili datum) te kratkim opisom. Materijal se sastoji od sto kartica podijeljenih u deset kategorija.

PRVA VERZIJA TIJEKA NASTAVNOGA SATA (U TISKANOME OBLIKU)

Nastavnik-ca/edukator-ica postavlja nasumično odabrane kartice na svoj stol (ili na više stolova u učionici) i kaže učenicima/sudionicima neka odaberu jednu karticu koju smatraju zanimljivom. Nakon odabira kartice, učenici/sudionici ostaju kod stola i oblikuju krug oko nastavnika/ce držeći odabrane kartice tako da ih drugi mogu vidjeti. Nastavnik-ca/edukator-ica traži dobrovoljce koji će objasniti zašto su odabrali baš te kartice.

Sljedeći zadatak za učenike/sudionike je oblikovanje linije – lente vremena ljudskih prava. Koristeći informacije s poleđine kartice, učenici/sudionici će stati u red prateći „kronološki redoslijed“. Učenici/sudionici čitaju objašnjenja na kartici slažući događaje kronološki, od najstarijih do najnovijih. Zajedno s nastavnikom-com/edukatorom-icom razgovaraju o informacijama i zaključuju jesu li odabrani događaji dovoljni za objašnjavanje tijeka događaja u razvoju ljudskih prava i demokracije.

Nakon toga, nastavnik-ca/edukator-ica dijeli učenike/sudionike u deset skupina. Svaka skupina obuhvaća određenu kategoriju lente vremena (važne knjige i literatura, zakonodavstvo, junaci, mehanizam zaštite, ženska prava, dječja prava, organizacije za zaštitu ljudska prava, povijest ljudskih prava, sukobi i ratovi, zločini protiv čovječnosti). Nastavnik-ca/edukator-ica dijeli učenicima/sudionicima preostale kartice iz njihove odabrane kategorije. Zadatak je učenika/sudionika proučiti sve materijale (fotografski i tekstualni dijelovi – fotografije je potrebno analizirati: što one opisuju, tko su ljudi na fotografijama, koje su struke, koja je prigoda itd.) i nakon toga odabrati one kartice koje, prema njihovu mišljenju, najbolje opisuju njihovu kategoriju. Ne postoji ograničenje broja odabranih kartica i nema dodatnih uputa. Učenici/sudionici samostalno donose odluke. Kasnije će, naravno, morati objasniti svoje izbore.

Predstavnici skupina objašnjavaju svoj izbor i upotrebljavaju magnete kako bi materijale kronološki poredali na ploču. Nakon što su sve skupine predočile svoje kartice, učenici/sudionici analiziraju novonastalu liniju lente vremena te iznova procjenjuju u kojoj im je mjeri razvoj ljudskih prava i demokracije postao jasniji.

U završnome dijelu učenici/sudionici uspoređuju bilješke s početka nastavnoga sata i razgovaraju o svemu što su naučili.

Svi učenici/sudionici trebali bi imati pametni telefon ili računalo s pristupom internetu.

Nastavnik-ca/edukator-ica prikazuje nasumično odabrane kartice na svojem računalu i potiče učenike/sudionike da na svojem računalu ili pametnom telefonu odaberu jednu karticu koja im se čini zanimljivom. Nakon odabira kartice, nastavnik-ca/edukator-ica traži dobrovoljce koji bi objasnili zašto su odabrali određenu karticu. Učenici/sudionici govore o kartici koju su odabrali, a nastavnik-ca/edukator-ica koristi svoje računalo kako bi pronašao/la karticu i pokazao/la ju ostalim učenicima/sudionicima pomoću projektora.

Sljedeći zadatak za učenike/sudionike je oblikovanje linije – lente vremena ljudskih prava. Pomoću pametnih telefona i na temelju informacija na kartici, učenici/sudionici će stati u red prateći „kronološki redosljed“. Učenici/sudionici čitaju objašnjenja na karticama sa svojih pametnih telefona, istovremeno slažući događaje kronološki, od najstarijih do najnovijih. Zajedno s nastavnikom/com razgovaraju o informacijama i zaključuju jesu li odabrani događaji dovoljni kako bi se objasnio tijek događaja vezanih uz razvoj ljudskih prava i demokracije.

Nakon toga, nastavnik-ca/edukator-ica dijeli učenike/sudionike u deset skupina. Svaka skupina usredotočuje se na određenu kategoriju iz lente vremena (važne knjige i literatura, zakonodavstvo, junaci, mehanizam zaštite, prava žena, prava djeteta, organizacije ljudskih prava, povijest ljudskih prava, sukobi i ratovi, zločini protiv čovječnosti). Nastavnik-ca/edukator-ica daje sljedeću uputu: skupina treba pronaći sve ostale događaje koji se uklapaju u njihovu kategoriju na mrežnoj verziji lente vremena. Njihova je zadaća proučiti sve materijale (kartice se sastoje od fotografskog i tekstualnog dijela, a učenici/sudionici bi trebali analizirati i fotografije; što one opisuju, tko su ljudi na fotografijama i koje su struke, što je prigoda itd.) te odabrati one kartice koje, prema njihovu mišljenju, najbolje opisuju svoju kategoriju. Ne postoji ograničenje broja odabranih kartica i nema dodatnih uputa. Učenici/sudionici samostalno donose odluke. Kasnije će morati objasniti svoje izbore.

Predstavnici skupina objašnjavaju svoje izbore te, pomoću računala i projektora, prezentiraju svoje kategorije. Nakon što su sve skupine predstavile svoje kartice, nastavnik-ca/edukator-ica pokazuje sve događaje koji nisu bili podijeljeni u kategorije u njihovoj prezentaciji. Nakon toga, učenici/sudionici analiziraju „JustNow“- lentu vremena ljudskih prava” te preispituju do koje im je mjere razvoj ljudskih prava i demokracije postao jasniji.

Na posljednjem koraku učenici/sudionici uspoređuju bilješke s početka nastavnog sata i razgovaraju o svemu što su naučili.

IZVORI

- Tiskana verzija – „JustNow“ – lenta vremena ljudskih prava“:
http://teachjustnow.eu/wp-content/uploads/documents/Human_Rights_Timeline-Final_version.pdf
- Mrežna verzija – „JustNow“ –lenta vremena ljudskih prava“ (Human Rights Timeline):
<https://www.tiki-toki.com/timeline/entry/965463/JustNow-Human-Rights-Timeline/>

DODATNE INFORMACIJE

- Opća deklaracija o ljudskim pravima
- Materijali dostupni na internetu (iz pouzdanih izvora)

IDEJE ZA DOMAĆU ZADAĆU

- Učenici/sudionici mogu samostalno izrađivati svoje lente vremena pomoću informacija/materijala. Ove se lente mogu uspoređivati (samostalno ili u razredu) s ključnim događajima vezanim uz razvoj ljudskih prava i demokracije.
- Pomoću ključnih informacija učenici/sudionici mogu provoditi kratke intervju s različitim ljudima postavljanjem pitanja koja se pojavljuju u uvodnom dijelu ovoga nastavnog sata. Prikupljeni se materijal može analizirati u razredu s posebnim naglaskom na osobne stavove svakoga učenika.
- Učenici/sudionici mogu kod kuće pretraživati internet kako bi pronašli dodatne informacije o događajima koje su odabrali na nastavnom satu. Tako mogu identificirati uzroke i posljedice određenoga događaja, pronaći biografije ključnih figura i druge materijale. Rezultati istraživanja mogu biti predstavljeni istoj skupini u narednim danima.

Kreisau-Initiative

krzyżowa
kreisau

IATE

HERMES
COMMUNI ACTION

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sadržaj ovih materijala ne odražava službeno mišljenje Europske unije.
Za informacije i stavove izražene u ovim materijalima odgovoran je isključivo autor.